

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoCsp/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618205460
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6618205460.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a JUDr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 01 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému I. B., narodenému XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom H. XXX/XX, XXX XX H., o zaplatenie 5.841,20 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 7Csp/127/2018-116 z 11. októbra 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.671,26 Eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 548,56 Eur od 14. 02. 2018 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku žalobu o zaplatenie úrokov z úveru a úrokov z omeškania z a m i e t a.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom žalobu vo zvyšku zamietol (I. výrok). Žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanému s tým, že o výške trov konania rozhodne samostatným uznesením vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku (II. výrok).

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca si na podklade zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 619053 uzavretej dňa 06. 03. 2015 uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie istiny 5.841,20 Eur s príslušenstvom. Prvoinštančný súd vo veci rozhodol platobným rozkazom zo dňa 14. 05. 2019, ktorým vyhovel žalobe v časti istiny 5.841,20 Eur, úroku v sume 548,56 Eur a úroku z omeškania 5 % ročne z istiny 5.841,20 Eur od 14. 02. 2018 do zaplatenia. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 24. 07. 2019 a tak v ďalšom konaní rozhodoval už len o uplatnenom zmluvnom úroku 10,79 % ročne z istiny 5.841,20 Eur od 14. 02. 2018 do zaplatenia a o úroku z omeškania 5,05 % ročne z nezaplatených úrokov 548,56 Eur od 14. 02. 2018 do zaplatenia.

3. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že predmetná zmluva, na základe ktorej bola zo strany právneho predchodcu žalobcu (Sberbank Slovensko, a. s.) poskytnutá žalovanému čiastka 7.000,- Eur má povahu zmluvy o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Zároveň ide o zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a o spotrebiteľský úver podľa § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Konštatoval, že zmluva spĺňa náležitosti podľa § 9 ods. 2 cit. zákona. Vzhľadom na omeškanie s úhradou úverových splátok žalobca úver predčasne zosplátnil dňa 13. 02. 2018, avšak nárok na zmluvný úrok 10,79 % ročne z istiny 5.841,20

Eur od 14. 02. 2018 do zaplataenia žalobcovi nevznikol, pretože zmluvné úroky po vyhlásení mimoriadnej splatnosti mu neprináležia. Prvoinštančný súd poukázal na ust. § 502 a § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, z ktorých vyvodil, že právo na dohodnutý úrok má žalobca len do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a od tohto momentu patrí žalobcovi podľa § 517 ods. 2 OZ iba právo na úroky z omeškania. Ak si aj žalobca vo všeobecných obchodných podmienkach upravil právo na úroky odchylné od § 502 a § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 52 ods. 2 a § 53 ods. 1 až 5 OZ, ide o absolútne neplatnú zmluvnú podmienku. Prvoinštančný súd zamietol žalobu aj ohľadne úroku z omeškania 5,05 % ročne zo zmluvných úrokov v sume 548,56 Eur od 14. 02. 2018 do zaplataenia argumentujúc tým, že podľa § 121 ods. 3 OZ sú úroky príslušenstvom pohľadávky ako vedľajší (akcesorický) vzťah. Nezaplatením úrokov z istiny sa žalovaný dostal do omeškania s plnením príslušenstva, nie istiny ako samotného dlhu, pričom právo žiadať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva neumožňuje Občiansky ani Obchodný zákonník. Z ust. § 517 ods. 2 OZ, resp. z ust. § 369 Obchodného zákonníka nevyplýva nárok na príslušenstvo z príslušenstva s tým, že možnosť dojednania úročenia zmluvných úrokov by predstavovalo neplatné dojednanie podľa § 54 ods. 1 a § 39 OZ, nakoľko spotrebiteľ by si zhoršil svoje postavenie.

4. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd aplikujúc § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalobcovi úspešnému v rozsahu istiny priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. V zákonnej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť a vyhovieť žalobe v plnom rozsahu a priznať mu trovy konania namietajúc, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

6. Žalobca ohľadne nároku na zaplataenie zmluvného úroku po zosplatnení úveru namietal, že tento nárok mu patrí od poskytnutia prostriedkov až do ich vrátenia, pretože popri absencii právnych noriem obmedzujúcich takýto nárok veriteľa existuje množstvo zákonných ustanovení, z ktorých priamo, resp. výkladom cez analógiu legis vyplýva záver, podľa ktorého nárok veriteľa na dohodnutý (zmluvný) úrok nie je obmedzený zosplatnením dlhu, ale je viazaný na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov. Konkrétne poukázal na ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je povinnosťou dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov od doby ich poskytnutia a na ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je dlžník povinný úroky zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Ďalej poukázal na § 13 ods. 3 a § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch argumentujúc, že ak dlžník spotrebiteľ je povinný pri odstúpení od zmluvy zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do dňa zaplataenia istiny, tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatnení musí mať aj veriteľ. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka ani prípadné zosplatnenie dlhu a preto výklad prezentovaný okresným súdom by znamenal, že porušenie zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľ, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok. Nárok veriteľa na zmluvné úroky po zosplatnení úveru nevyklúčila ani novela Občianskeho zákonníka prijatá zákonom č. 106/2014 Z. z., ktorý pôvodne počítal so zakotvením práva veriteľa na zmluvné úroky len do zosplatnenia úveru. Naostatok žalobca odkázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov, v ktorých bol za správny označený názor, že veriteľovi patria zmluvne dohodnuté úroky aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo/212/2014, podľa ktorého zákonné úroky z omeškania nenahradzujú od splatnosti pohľadávky úroky, ktoré si strany dojednali, na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/98 a na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012.

7. Napokon žalobca nesúhlasil ani s tým, že mu okresný súd nepriznal úroky z omeškania z kapitalizovaných zmluvných úrokov. Podľa žalobcu boli zmluvné úroky ku dňu zosplatnenia celého dlhu vyčíslené pevnou sumou a teda nejde o rozpor so zásadou anatocizmu, ktorá má zamedziť nedôvodnému navyšovaniu nárokov veriteľov ohľadom príslušenstva. Takisto aj tu žalobca označil rozhodnutia viacerých odvolacích súdov, podľa ktorých pri omeškaní dlžníka s úhradou úroku má veriteľ právo požadovať z nich úroky z omeškania.

8. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

9. Na základe odvolania žalobcu krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa ust. § 388 CSP, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani zrušenie (§ 389 CSP).

10. Odvolaciemu súdu je z rozhodovacej činnosti dobre známa rozdielna prax prvoinštančných aj odvolacích súdov týkajúca sa rozhodovania o nárokoch na úroky z úveru za čas po splatnosti pohľadávky do vrátenia úveru. V rozhodovacej praxi sa možno stretnúť tak s názorom, že úroky z úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu, ale aj s opačnými rozhodnutiami vyjadrujúcimi názor, že povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských vzťahoch trvá aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenia úveru (a do tejto kategórie patria aj žalobcom v odvolaní označené rozhodnutia krajských súdov). Uvedený stav vznikol ako dôsledok toho, že ohľadne tejto problematiky neexistovala ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, resp. neexistovalo ani rozhodnutie najvyšších súdnych inštancií, ktoré by sa priamo a vecne zaoberalo otázkou nároku veriteľa na dohodnuté zmluvné úroky za čas po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Za také totiž nemožno považovať rozhodnutia, ktoré sa tejto problematiky dotkli len okrajovo (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/113/2018) alebo vecne riešili inú otázku (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/143/98 týkajúce sa platenia úrokov z omeškania z dlžných úrokov z úveru), resp. sa týkali prieskumu záverov všeobecných súdov v tejto problematike iba z hľadiska ústavnej konformity (napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012).

11. V tejto situácii rozhodoval aj okresný súd, ktorý sa priklonil k názoru o prípustnosti dohodnutých úrokov z úveru iba do času (predčasnej) splatnosti úverového dlhu. Po rozhodnutí prvoinštančného súdu však Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. 06. 2020 vyslovil názor, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Nejde pritom o rozhodnutie ojedinelé, pretože naň nadviazal Najvyšší súd SR napr. aj v rozhodnutiach sp. zn. 6Cdo/193/2018 zo dňa 28. 08. 2020, sp. zn. 2Cdo/13/2020 zo dňa 30. 06. 2020, sp. zn. 8Cdo/147/2020 zo dňa 26. 08. 2020, 3Cdo/113/2019 zo dňa 29. 06. 2020, sp. zn. 7Cdo/118/2019 zo dňa 26. 08. 2020.

12. Vzhľadom na doteraz uvedené je potrebné uviesť, že v prejednávanej veci prvoinštančný súd dospel k správne mu záveru, že stranami uzavretá zmluva má spotrebiteľský charakter podľa § 52 ods. 1 OZ a že ide súčasne o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Správny bol aj uvažovanie okresného súdu, že je na ňu potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, pretože zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka (v znení účinnom ku dňu stranami uzavretej zmluvy o úvere) tzv. absolútnym obchodom a preto bez ohľadu na povahu jej účastníkov je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka upravujúcich zmluvu o úvere. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné aplikovať prednostne (§ 52 ods. 2 OZ).

13. Z ustanovenia § 497 a § 502 ods.1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch). Doba trvania zmluvy pri jej vzniku je teda časovo ohraničená. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) ani Obchodný zákonník nedávajú priamu odpoveď na otázku, do akej doby je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, resp. či veriteľovi patria zmluvné úroky pri predčasnom zosplatnení úveru iba do okamihu zosplatnenia alebo až do doby skutočného vrátenia úverových prostriedkov. V právnej úprave teda absentuje výslovná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. V ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov.

14. Súčasne ale zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a ani zo zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník ani Občiansky zákonník

nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa.

15. V situácii, že dlžník z úverového vzťahu porušil svoju povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

16. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание pristupuje k povinnosti platiť zmluvné úroky aj povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký ako v čase jeho dojednania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

17. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

18. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ.

19. Na druhej strane, postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

20. Na základe uvedenej argumentácie Najvyššieho súdu SR v označených rozhodnutiach, ktorú si odvolací súd osvojil, je nutné konštatovať, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Súčasne to znamená, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je (nielen) v tejto časti založené na nesprávnom právnom posúdení veci.

21. V prejednávanom prípade z dôkazov vykonaných okresným súdom vyplýva, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému ako dlžníkovi na podklade uzavretej úverovej zmluvy zo dňa 06. 03. 2015 úver vo výške 7.000,- Eur za fixnú úrokovú mieru vo výške 10,79 % ročne. Vrátanie úveru bolo dohodnuté v počte 96 mesačných splátok vo výške 110,43 Eur splatných 25. dňa príslušného mesiaca so splatnosťou prvej splátky dňa 25. 04. 2015 a poslednej dňa 25. 03. 2023. Z prehľadu splácania predloženého žalobcom (č. l. 40 a nasl. spisu) vyplynulo, že žalovaný uhradil na zmluvných úrokoch čiastku 1.381,46 Eur.

22. Vychádzajúc z týchto úverových parametrov je možné matematickým prepočtom dospieť k tomu, že ak celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť pri riadnom priebehu úverového vzťahu (t. j. pri riadnom

a včasnom plnení dohodnutých splátok) predstavovala bez poistenia sumu 10.601,28 Eur ako súčin 96 mesačných splátok po 110,43 Eur, tak na úrokoch mal žalovaný zaplatiť celkovo sumu 3.601,28 Eur (celková čiastka 10.601,28 Eur mínus výška poskytnutého úveru 7.000,- Eur). Inými slovami, pri dodržaní splátkového kalendára zo strany žalovaného by žalobcovi prináležali úroky z istiny úveru vo výške 3.601,28 Eur. Do predčasného zosplatnenia úveru žalovaný uhradil na úrokoch sumu 1.381,46 Eur a neuhradil čiastku 548,56 Eur predstavujúcu dlžné úroky ku dňu predčasného zosplatnenia, ktorá čiastka bola žalobcovi (právoplatne) priznaná platobným rozkazom okresného súdu zo dňa 14. 05. 2019. Preto dlh žalovaného na úrokoch z úveru predstavuje sumu 1.671,26 Eur (3.601,28 Eur mínus 1.381,46 Eur mínus 548,56 Eur) a táto je zvyšnou časťou úroku z istiny úveru vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností žalovaný ako dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

23. Odvolací súd z uvedených dôvodov zmenil napadnutý rozsudok a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok v sume 1.671,26 Eur a vo zvyšnej časti zmluvných úrokov žalobu zamietol.

24. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnený úrok z omeškania 5,05 % ročne z kapitalizovaného úroku v sume 548,56 Eur od 14. 02. 2018 do zaplatenia, odvolací súd sa vzhľadom na spotrebiteľský charakter stranami uzavretej zmluvy riadil právnou úpravou úrokov z omeškania obsiahnutou v § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. (ďalej len „nariadenie“) v znení účinnom od 01. 02. 2013, podľa ktorého výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Okresný súd pri tomto nároku správne uviedol, že podľa § 517 ods. 2 OZ v prípade omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení aj úroky z omeškania a správne tiež uviedol, že úroky sú podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky. Zaujal ale nesprávny názor, že úroky z omeškania nemožno požadovať zo zmluvne dohodnutých úrokov. Najvyšší súd SR totiž v rozhodnutí sp. zn. 4Obo/143/1998 zo dňa 01. 07. 2000 uviedol, že úroky sú peňažným plnením a dôsledkom omeškania s ich platením je povinnosť platiť úroky z omeškania. Povinnosť platiť úrok z úveru predstavuje samostatný peňažný záväzok, s ktorého omeškaním je v zmysle uvedeného spojená povinnosť platiť úrok z omeškania.

26. Preto nejde o neprípustný anatocizmus, za ktorý odvolací súd považuje úročenie poskytnutých peňažných prostriedkov založené na vypočítavaní zmluvných úrokov aj z úrokov. O takúto situáciu v prejednávanej veci nešlo. Okresným súdom označené rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 35Odo/101/2002 ako súdu iného štátu netvorí ustálenú rozhodovaciu prax (čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP) a navyše sa s ním odvolací súd nestotožňuje ani vecne, pretože rozhodnutie na jednej strane odmieta úročenie zročných úrokov úrokmi z omeškania no na druhej strane toto pripúšťa, ak sa zročné úroky stanú na základe dohody súčasťou istiny. Úrok ako príslušenstvo pohľadávky ale nie je sankciou, je to cena peňazí, resp. odmena veriteľa za poskytnutie peňažných prostriedkov a preto po „osamostatnení sa“ úroku nie je rozumný dôvod, aby cena peňazí (napr. v porovnaní s kúpnu cenou) úrokom z omeškania nepodliehala z dôvodu, že úrok zaraďuje ust. § 121 ods. 3 OZ medzi príslušenstvo pohľadávky.

27. Odvolací súd preto aj v tomto smere zmenil napadnutý rozsudok a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy kapitalizovaných zmluvných úrokov v sume 548,56 Eur od 14. 02. 2018 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovaný úverové splátky (ktorých súčasťou boli aj úroky) riadne a včas neuhrádzal, dostal sa s ich úhradou do omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ a nepochybne sa najneskôr po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dostal do omeškania aj so zaplatením kapitalizovaných úrokov, na ktoré žalobcovi vznikol nárok do predčasného zosplatnenia úveru. Nakoľko však žalobca uplatnil úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne a z výpočtu zmluvných úrokov predložených žalobcom (č. I. 42 spisu) vyplýva, že do omeškania so zaplatením úrokov sa žalovaný dostal v marci 2017, kedy výška základnej úrokovej sadzby ECB bola na úrovni 0,00 % ročne, odvolací súd priznal úrok z omeškania iba vo výške 5 % ročne podľa § 3 cit. nariadenia vlády zo sumy 548,56 Eur odo dňa 14. 02. 2018, kedy žalovaný bol nepochybne v omeškani so zaplatením dlžných úrokov .

28. Keďže odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu, musel podľa ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP rozhodnúť o trovách celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho konania). Odvolací súd vychádzal z ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP so zohľadnením úpravy článku 4 odsek 1 a 2 Základných princípov CSP,

ktoré hovoria o tom akým spôsobom posudzovať vec, pokiaľ absentuje určité zákonné ustanovenie, podľa ktorého by súd mal danú vec prejednať a rozhodnúť. V danom prípade bol žalobca neúspešný len v pomerne nepatrnej časti (ako to vyplývalo z predchádzajúcej úpravy Občianskeho súdneho poriadku) sporu ohľadne žalovaných úrokov z úveru požadovaných až do zaplatenia z dôvodne žalovanej sumy a tiež bol neúspešný pokiaľ ide o výšku žiadaných úrokov z omeškania. Preto bolo spravodlivým v zmysle článku 4 bod 2 Základných princípov CSP priznať mu voči žalovanému náhradu trov konania na súde prvej inštancie a tiež náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).